

ÖĞRETMENLİK LİSANS PROGRAMLARININ UYGULANMASINA İLİŞKİN

SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI

(Güncellenme Tarihi: 24 Eylül 2018)

1. Yeni programlar ne zaman uygulanmaya başlayacak?

Programlar, 2018-2019 öğretim yılından itibaren birinci sınıflardan başlanarak uygulanacak olup diğer sınıflardaki öğrenciler eğitimlerini başladıkları programlarla sürdürecektir.

2. Yabancı dil ile öğretim yapan programlara 2018 öncesi kayıt olan ve yabancı dil hazırlık eğitimlerini tamamlayan/tamamlayacak öğrenciler hangi programa tabidir?

Yeni programlara tabidir. 2017-2018 bahar veya yaz öğretim döneminden itibaren yabancı dil hazırlık eğitimlerini tamamlayarak birinci sınıftan başlayacak öğrenciler yeni programa tabidirler.

3. Programlarda yer alan derslerin dönemi, ulusal/yerel kredi ve AKTS'leri değiştirilebilir mi?

Hayır; programlarda yer alan zorunlu ve seçmeli derslerin dönemleri, ulusal/yerel kredileri ve AKTS'leri değiştirilemez.

4. Programlardaki hangi dersler eşdeğerdir?

Meslek Bilgisi (MB) (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri hariç olmak üzere) ve Genel Kültür (GK) dersleri, bütün programlar arasında birbirlerine eşdeğerdir. Programlar arasındaki alan eğitimi derslerindeki eşdeğerlikler, ilgili fakülte/yüksekokul kurulları tarafından belirlenecektir.

5. Ders muafiyetleri ve intibakları nasıl yapılacaktır?

Yatay/dikey geçiş yaparak veya af kanunundan yararlanarak öğrenimlerine devam etmek isteyenler vb. durumlarda olan öğrencilerin, daha önce alıp başarılı oldukları derslerden muafiyetlerinin ve intibaklarının yapılmasında, ulusal/yerel kredileri yerine AKTS'ler veya ders tanımları dikkate alınıp ilgili fakülte/yüksekokul kurulları tarafından belirlenecektir.

6. Artık yıl öğrencileri veya alttan ders alan öğrenciler için dersler arasındaki eşdeğerlikler nasıl yapılacaktır?

Uygulanmakta olan mevcut programlardaki derslerle güncellenen programlardaki dersler arasındaki eşdeğerlikler, öğrenciyi mağdur etmeyecek şekilde ulusal/yerel kredileri yerine AKTS'ler veya ders tanımları dikkate alınarak ilgili fakülte/yüksekokul kurulları tarafından belirlenecektir.

7. Yeni seçmeli ders açılabilir mi?

Evet; programlarda önerilen seçmeli derslere ek olarak Meslek Bilgisi (MB) ve Alan Eğitimi (AE) seçmeli ders havuzuna öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda gerekçesi ve kur tanımları yapıp en geç Mart ayının son gününe kadar YÖK'e önerilerek YÖK onayından sonra en fazla altışar ders eklenebilir. Alan Eğitimi (AE) seçmeli ders havuzuna eklenecek seçmeli dersler, konu alanının öğretimine yönelik olmalıdır. Genel Kültür (GK) seçmeli derslerine eklenecek derslerde ise herhangi bir kısıtlama ve YÖK onayına gerek yoktur.

8. Öğretmenlik Uygulaması dersleri kimler tarafından yürütülecektir?

Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri; Uygulama Öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamalarına ilişkin Yönerge'nin ilgili maddeleri ve öncelik sırasına göre (i) ilgili öğretmenlik programında lisans eğitimi, lisansüstü eğitim yapmış veya ÜAK doçentliği olan, eğitim bilimleri alanında doktora ve/veya ÜAK doçentliği olan öğretim elemanlarınca; ihtiyacın halen devam etmesi durumunda ise diğer öğretim elemanlarınca yürütülecektir.

9. Programlarda ortak olan Meslek Bilgisi ve Genel Kültür dersleri nasıl açılacaktır?

Meslek Bilgisi (MB), Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 hariç olmak üzere) Genel Kültür (GK) dersleri kapsamında yer alan zorunlu ve seçmeli dersler, ilgili anabilim dalları (programlar) altında değil; program ayırımı yapılmadan fakültenin ortak dersleri olarak açılacaktır.

10. Programlarda ortak olan Meslek Bilgisi ve Genel Kültür derslerinin ders kodları aynı mı olacaktır?

Evet; Meslek Bilgisi (MB) (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 hariç olmak üzere) ve Genel Kültür (GK) derslerinin Ders Kodları her bölümde/anabilim dalında/programda aynı olacak; bölümler/anabilim dalları/programlar arasında farklılık göstermeyecektir. *Örneğin;* ... Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Meslek Bilgisi dersi olan *Eğitime Giriş* dersine bütün öğretmenlik programlarında aynı ders kodu (MB101 vb.) verilecektir.

11. Ders planlamalarını ve programlarını kim yapacaktır?

Meslek Bilgisi (MB) dersleri (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 hariç olmak üzere) *Eğitim Bilimleri Bölümü*; Alan Eğitimi (AE) dersleri (Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 dersleri dâhil) ilgili öğretmenlik programının yer aldığı *Anabilim Dalı*; Genel Kültür (GK) dersleri ise Fakülte Dekanlığınca oluşturulacak Genel Kültür Dersleri Koordinatörlüğünde planlanacak ve yürütülecektir.

12. Meslek Bilgisi dersleri kimler tarafından yürütülecektir?

Meslek Bilgisi (MB) dersleri, uzmanlık alanları dikkate alınarak öncelikle Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim elemanlarınca yürütülecektir. İhtiyaç olması durumunda fakültedeki ilgili bölüm/anabilim dalı içinden ya da fakülte dışından diğer öğretim elemanlarınca yürütülecektir.

13. Alan eğitimi dersleri kimler tarafından yürütülecektir?

Alan Eğitimi (AE) dersleri uzmanlık alanları dikkate alınarak öncelikle ilgili öğretmenlik programının yer aldığı Anabilim Dalı öğretim elemanlarınca yürütülecektir. İhtiyaç olması durumunda fakültedeki ilgili bölüm/anabilim dalı içinden ya da fakülte dışından diğer öğretim elemanlarınca yürütülecektir. Konu alanının öğretimini içeren dersler, ilgili öğretmenlik programında lisansüstü eğitim yapmış veya ÜAK doçentliği olan öğretim elemanlarınca yürütülecektir.

14. Bazı programlardaki alan dersleri farklı fakülte/yüksekokullardan alınabilir mi?

Evet; alan bilgisi dersleri (*örneğin;* Organik Kimya, Optik vs.) ders eşdeğerlikleri yapılmış olmak kaydıyla diğer fakülte/yüksekokullardan alınabilir. Bu derslerin eşdeğerlikleri ulusal/yerel kredileri yerine AKTS'ler dikkate alınarak ilgili kurullar tarafından belirlenecektir. Eşdeğer olarak belirlenen dersinin ulusal/yerel kredilerinin yanı sıra

zorunlu olmayıp, daha yüksek olabilir.

15. Ders çakışmaları nasıl önlenecektir?

Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) derslerinden zorunlu ve seçmeli derslerin birden fazla şubede ve bu şubelerin öğrencilerinin derslerinin çakışmaması için farklı günlerde/saatlerde açılmasına önem verilecektir.

16. Farklı kategorilerde yer alan aynı adlı dersler için hangi kategori dikkate alınacaktır?

Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) seçmeli ders kategorisinde olan derslerin bir kısmı (*örneğin*; Karakter ve Değer Eğitimi, Medya Okuryazarlığı vb.) bazı programlarda Alan Eğitimi (AE) zorunlu veya seçmeli ders kategorisindedir (*örneğin*; Karakter ve Değer Eğitimi dersi Sınıf Öğretmenliği, Medya Okuryazarlığı dersi ise Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği programlarında zorunlu Alan Eğitimi (AE) dersidir). Söz konusu dersler, ilgili programlarda Alan Eğitimi (AE) statüsünde olup öğrencilerin bu dersleri mükerrer olarak almaları önlenmelidir.

17. Programlarda ön şartlı ders var mıdır?

Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 derslerinin dışındaki dersler, birbirinin ön şartı değildir. Alan Eğitimi (AE) dersleri içinde öğrencilerin öncelikle almaları gereken dersler varsa, ders kaydı sırasında danışmanlar tarafından belirlenecektir.

18. Seçmeli dersler kendi içlerinde gruplandırılabilir mi?

Hayır; Programlardaki seçmeli dersler kendi içlerinde gruplandırılmaz; sınıf veya dönemler düzeylerine indirgenemez (Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ile Özel Eğitim Öğretmenliği Programları hariç).

19. Her dönem en az kaç seçmeli ders açılması gerekiyor? Seçmeli derslerin aynı gün ve saatte açılmış olması zorunlu mudur?

Her öğretim döneminde Meslek Bilgisi (MB), Genel Kültür (GK) ve Alan Eğitimi (AE) seçmeli dersler grubunun her birinden de en az 6 ders açılması gerekir. Seçmeli derslerin aynı gün ve saatte açılmış olması zorunlu olmayıp, fark gün ve saatlerde açılması çakışmaları en aza indirecektir.

20. Derslerde kontenjan sınırlılığı var mıdır?

Evet; Öğretmenlik Uygulaması 1 ve Öğretmenlik Uygulaması 2 derslerinde her bir şubenin maksimum öğrenci kontenjanı “Uygulama Öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamalarına İlişkin Yönergenin” ilgili maddesinde tanımlanan sayıyla sınırlıdır.

Diğer dersler öğretim elemanı sayısı ve ders yükleriyle derslerin niteliğine (teorik ağırlıklı/uygulama ağırlıklı) bağlı olarak, elverdiği ölçüde farklı saatlerde veya günlerde açılarak şube sayısı artırılabilir. Böylelikle başta çift ana dal eğitimi yapan öğrenciler olmak üzere dersi alttan veya üstten alacak öğrencilerin ders çakışması problemleri en aza indirilebilir.

21. Uygulama saatine/kredisine yer verilmeyen derslerde uygulama yapılabilir mi?

Evet; derslerin haftalık ders çizelgelerinde uygulama saatine yer verilmemesi, bu derslerde uygulama yapılmayacağı anlamına gelmemekte olup uygulama ders saati/kredisi verilmese de dersin amaçları doğrultusunda öğrenciler, çeşitli ortamlarda (okul, sınıf, çevre, laboratuvar vb.) dersle ilgili gözlem ve uygulama yapmaya teşvik edilmelidir.

22. Bazı programlardaki laboratuvar dersleri teorik dersle birleştirilebilir mi?

Evet; Fizik Öğretmenliği, Kimya Öğretmenliği ve Biyoloji Öğretmenliği gibi programlarda bir dersin tamamlayıcısı niteliğindeki laboratuvar uygulamalarına, programda farklı dersler olarak yer verilmiştir. Fakülteler bu dersleri, aynı kod altında, dersin uygulaması olarak da gösterebileceklerdir.

Derslerin Açılmasına İlişkin Örnek: *Güz Dönemi*

Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği programlarının yer aldığı bir fakültenin Güz Döneminde açılacak dersler listesi, Tablo 1’de görülmektedir.

Tabloda görüldüğü üzere;

- Meslek Bilgisi (Öğretmenlik Uygulaması 1 hariç) ve Genel Kültür derslerine programlar altında değil, *Fakülte Ortak Dersleri* olarak yer verilmiştir.
- Alan Eğitimi ve Öğretmenlik Uygulaması 1 derslerine ise ilgili programlarda yer verilmiştir.

Meslek Bilgisi (MB) ve Genel Kültür (GK) zorunlu derslerine öğrenci kaydı yapılmasında;

- Örnekteki her üç programın ders çizelgesinde I. Yarıyıl da yer alan “*Eğitime Giriş*” dersine 1. sınıf öğrencileri ve ilgili dersi alttan alan ve diğer öğrenciler kayıt yapabilirler.
- Örnekteki her üç programdan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği için III. Yarıyıl; Fen Bilgisi ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği için ise VI. Yarıyıl “*Türk Eğitim Tarihi*” dersine Sosyal Bilgiler 2. Sınıf öğrencileri; bütün programlarda ilgili dersi alttan alan öğrenciler ve bütün programlarda üst yarıyıldan ders alma kriterlerini sağlayan öğrenciler kayıt yapabilirler.

Alan Eğitimi (AE) zorunlu derslerine öğrenci kaydı yapılmasında;

- Örnekteki Sosyal Bilgiler programının ders çizelgesinde III. Yarıyıl da yer alan “*Osmanlı Tarihi 1*” dersine 3. sınıf öğrencileri ilgili programda üst yarıyıldan ders alma kriterlerini sağlayan öğrenciler kayıt yapabilirler.

Meslek Bilgisi (MB), Genel Kültür (GK) ve Alan Eğitimi (AE) seçmeli derslerine öğrenci kaydı yapılmasında;

- Seçmeli derslerde Yarıyıl veya Seçmeli 1, 2, 3... ayırımı yapılmaz; aynı seçmeli ders, hem Güz hem de Bahar döneminde açılabilir. *Örneğin;* Güz döneminde Mesleki Bilgisi (MB) seçmeli ders havuzuna aşağıdaki derslerin açıldığını varsayalım:
  - Eğitim Hukuku
  - Eğitim Antropolojisi
  - Açık ve Uzaktan Öğrenme
  - Çocuk Psikolojisi
  - Eğitimde Drama
  - Eğitimde Program Geliştirme
  - ...

Örneğin; açılan derslerden “*Eğitim Hukuku*” dersine (daha önce aynı dersi alıp başarıyla tamamlamamış olmak kaydıyla) bütün programlardaki 2. sınıf öğrencileri, ders çizelgelerindeki *MB Seçmeli 1*; 3. sınıf öğrencileri ders çizelgelerindeki *MB Seçmeli 3*; 4. sınıf öğrencileri ders çizelgelerindeki *MB Seçmeli 5* dersi karşılığı olarak kayıt yaptırabilirler.

- Başta Meslek Bilgisi ve Genel Kültür dersleri olmak üzere zorunlu ve seçmeli dersler, öğrenci sayıları dikkate alınarak birden fazla şube olarak açılabilir. *Örneğin*, Eğitime Giriş dersi, mümkün olduğunca farklı gün veya saatlerde A, B, C... şubeleri şeklinde açılacaktır.

Tablo 1

Bir fakültenin güz döneminde açılacak dersler listesi

FAKÜLTE ORTAK DERSLER				İLGİLİ ÖĞRETMENLİK PROGRAMLARI ALAN EĞİTİMİ (AE) DERSLERİ					
MESLEK BİLGİSİ (MB) DERSLERİ		GENEL KÜLTÜR (GK) DERSLERİ		SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ		FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ		İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ	
Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler	Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler	Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler	Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler	Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler
Eğitime Giriş	-----	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1	-----	Sosyal Bilgilerin Temelleri	-----	Fizik 1	-----	Matematığın Temelleri 1	-----
Eğitim Psikolojisi	-----	Yabancı Dil 1	-----	Genel Fiziki Coğrafya	-----	Kimya 1	-----	Analiz 1	-----
Eğitim Sosyolojisi	-----	Türk Dili 1	-----	-----	-----	Genel Matematik 1	-----	Matematik Tarihi	-----
Eğitim Felsefesi	-----	Bilişim Teknolojileri	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Türk Eğitim Tarihi	-----	Topluma Hizmet Uygulamaları	-----	Sosyal Bilgiler Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	-----	Fen Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	-----	Matematik Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	-----
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-----	-----	-----	Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası	-----	Biyoloji 2	-----	Lineer Cebir 1	-----
Öğretim Teknolojileri	-----	-----	-----	İlk Türk-İslam Devletleri Tarihi	-----	Fizik 3	-----	Analitik Geometri	-----
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	-----	-----	Seçmeli Ders Havuzu (GK seçmeli derslerinden en az 6 farklı ders)	Ortaçağ Tarihi	-----	Kimya 3	-----	Analiz 3	-----
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	-----	Topluma Hizmet Uygulamaları	-----	Osmanlı Tarihi 1	-----	Fen Öğretimi 1	-----	Sayıların Öğretimi	-----
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-----	-----	-----	Yeni ve Yakın Çağ Tarihi	-----	Fen Öğretimi Laboratuvar Uygulamaları 1	-----	Geometri ve Ölçme Öğretimi	-----
Eğitimde Ahlak ve Etik	Seçmeli Ders Havuzu (MB seçmeli derslerinden en az 6 farklı ders)	-----	-----	Sosyal Bilgiler Öğretimi 1	Seçmeli Ders Havuzu (AE) seçmeli derslerinden en az 6 farklı ders)	Astronomi	Seçmeli Ders Havuzu (AE) seçmeli derslerinden en az 6 farklı ders)	İstatistik	Seçmeli Ders Havuzu (MB seçmeli derslerinden en az 6 farklı ders)
Sınıf Yönetimi	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Cebir	-----
Okullarda Rehberlik	-----	Topluma Hizmet Uygulamaları	-----	Öğretmenlik Uygulaması 1	-----	Öğretmenlik Uygulaması 1	-----	Öğretmenlik Uygulaması 1	-----
Özel Eğitim ve Kaynaştırma	-----	-----	-----	Afetler ve Afet Yönetimi	-----	Disiplinlerarası Fen Öğretimi	-----	Matematikte Problem Çözme	-----
-----	-----	-----	-----	Medya Okur Yazarlığı ve Eğitimi	-----	Çevre Eğitimi	-----	Matematik Öğretiminde Kavram Yanılgıları	-----
-----	-----	-----	-----	Sanat ve Müze Eğitimi	-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	Türkiye Cumhuriyeti Tarihi 1	-----	-----	-----	-----	-----